

[Geert-Jørgensen.]

demokratiske Regering, som skulde have saadanne Hensigter ved Hjælp af Hæren at lave et Statskup.

Der er saa sandt ingen Fare for, at dette noget storborgerlige Parti skal gøre den Slags Ting. Og jeg vil sige, at hvis det frivillige Mandskab specielt skulde fremgaa af Socialdemokrater, vilde det jo være en underlig Skæbnens Ironi, at det skulde fremgaa af det Materiale, der netop er militærvenligt, og at netop de unge Mennesker, der fremgik fra Venstres eller fra konservativ Side, skulde holde sig tilbage, naar der var Tale om frivillig Værnepligt. Selve denne Frygt er i Virkeligheden en Dom, som baade Venstre og Konservative kommer til at fælde over sig selv, naar de ikke tør stole paa, at deres eget unge Mandskab vil melde sig til Fanerne.

Dette Spørgsmaal om frivillig Værnepligt her i Landet er jo imidlertid ikke fra i Gaar, men er for saa vidt ret gammelt. Det var allerede i 1848, at en Mand, hvis Danskhed ingen vil bestride, nemlig Grundtvig, stillede to Spørgsmaal med Hensyn til Militærvæsenet i Danmark. Han sagde saadan: „Kan Danmark, naar det anstrender sig allermost, skabe en staaende Hær til Landets Forsvar uden Frivillighed og brændende Fædrelandskærlighed?“ Og dertil svarede han straks et ganske afgjort: Nej, uden Frivillighed og Fædrelandskærlighed er ethvert Forsvar unyttigt — og saa blev han Talsmand for den frivillige Værnepligt, hvad man kan se af en Artikel i „Danskeren“ fra 1848. Saa stillede han et Spørgsmaal til, og det var dette: „Er Danmark uden Frihed, Velstand, Husfred og Tilfredshed værd at forsvare?“ Og paa dette Spørgsmaal svarede han ogsaa nej.

Meningen var altsaa den, at der var noget, der maatte bringes i Orden, før der kunde være Tale om det udviklede Forsvar, og det var dette, at et Lands indre Forhold først og fremmest maatte ordnes, at et Lands eller et Folks indre Lykkestilstand først maatte bringes til Veje, saadan at der var Frihed, Velstand, Husfred og Tilfredshed, og først naar disse Ting var i Orden, kunde der være Tale om, at et Folk ogsaa kunde faa Lyst til frivilligt at forsvare sig selv og forsvare sit Land.

Og dér har jeg det samme Standpunkt endnu den Dag i Dag, og det er dette, at saa længe et Folks indre Vilkaar er saa sørgelige, som det danske Folks er i Øjeblikket, gør vi bedst i ikke at tale for meget om at ofre de mange Millioner til et Forsvar, men at lægge alle Kræfter ind i Ar-

bejdet for at løse de sociale Problemer, at give Folket Velstand, Husfred, Frihed og Tilfredshed.

Friheden staar det, som bekendt, smaat til med her i Landet for Øjeblikket, hvor Friheden er blevet knægtet gennem et Lovmageri, som Stump for Stump har berøvet det danske Folk dets Frihed. Husfreden er der heller ikke meget af, saa længe vi kender til de store sociale Kampe, saa længe vi kender til at bæve for, at Krigen kan bryde ud, hvad Øjeblik det skal være, saaledes som det danske Folk nu gaar og bæver, medens man hver Dag spejder efter, om der dog ikke er et lille Tegn til, at Freden mellem Arbejdsgivere og Arbejdere kan opretholdes, at ikke den landsfordærvelige Krig skal bryde ud. Nej, saa længe vi ikke har Husfred, staar det ikke godt til her i Landet. Velstanden skal vi jo heller ikke tale alt for højt om, fra alle Sider hører man Mennesker klage. Og Tilfredsheden turde være gaaet fløjten for længe siden.

Under disse Forhold er det vanskeligt at tale om Forsvarsproblemet. Dette Spørgsmaal er i det hele taget blevet saa forkludret, lige fra Estrups Dage til vor Tid, at det nuværende Slægtled slet ikke magter at gøre noget ved det, men maaske vil det kommende Slægtled kunne bringe det ud over al denne Forkludring.

Der er derfor fornuftigvis ikke andet at gøre end at komme til de mindst mulige Militærudgifter, og jeg stemmer da for det af Regeringen fremsatte Lovforslag. Det er altsaa ikke, fordi jeg mener, det er baaret frem af en dyb Alvor fra Regeringens Side, saa lidt som jeg mener, at de andre Partiers Stilling til Militærspørgsmaalet er dyb Alvor.

Jeg betragter heller ikke de hemmelige Forhandlinger, der har været mellem Regeringspartierne og Venstre som dyb Alvor. Hvis de skal betyde noget, maa de vel betyde noget i Retning af, at man skulde møde hinanden paa et eller andet Sted mellem Venstres 43 Mill. Kr. og Regeringspartiernes 17,9 Mill. Kr. Men naar der har været disse hemmelige Forhandlinger, kunde man jo have Lyst til at spørge, om det danske Folk da ikke har Ret til at kende de Tilbud, Venstre har givet Regeringspartierne, og de Tilbud, Regeringspartierne har givet Venstre.

Man kan vel gaa ud fra, at Regeringspartierne har villet gaa betydeligt højere op, og at Venstre har villet gaa betydeligt ned, for at de kunde mødes. Men det betyder jo i Virkeligheden, at det Forslag, der foreligger her, ikke er det, man vil,